

Organizační zabezpečení práva životního prostředí

JUDr. Jana Dudová, Ph.D.

Státní moc

- zákonodárná
- soudní
- výkonná

Orgány veřejné správy na republikové úrovni

- Vláda (spolupráce ministerstev)
- Ministerstvo ŽP
- Ostatní ústřední orgány (ministerstva)
- Další ústřední orgány (např. SÚJB)
- Specializované ústřední orgány (např. ČIŽP, Hlavní hygienik apod.)

Územní orgány na místní úrovni (komunální ekologie)

- Kraj v samostatné působnosti
- Orgány kraje v přenesené působnosti
- Obec v samostatné působnosti
- Obecní úřady v přenesené působnosti
- Pověřené obecní úřady
- Obecní úřady obce s RP
- Specializované orgány státní správy (např. Správy CHKO)

Ministerstvo životního prostředí (§ 19 z. 2/1969 Sb.)

- Ochrana jakosti vod (z. 254/2001 Sb.)
- Ochrana ovzduší (z. 86/2002 Sb.)
- Ochrana přírody a krajiny (z. 114/1992 Sb.)
- Ochrana ZPF (z. 334/1992 Sb.)
- Ochrana nerostného bohatství (z. 44/1988 Sb.)
- Odpadové hospodářství (z. 185/2001 Sb., z. 477/2001 Sb.)
- EIA + SEA (z. 17/1992 Sb., z. 100/2001 Sb.)
- Myslivost, rybářství a lesní hospodářství v NP

Kompetence MŽP

- Ústřední orgán pro ekologickou politiku
- Informační systém o ŽP (z. 123/1998 Sb.)
- spravuje SFŽP (z. 388/1991 Sb.)
- řídí ČIŽP (z. 282/1991Sb.) + Hydrometeorologický ústav
- vydává vyhlášky
- rozhoduje ve správním řízení a mimo správní řízení
- zajišťuje výkon vrchního státního dozoru (viz např. z. o lesích)
- Pozice dotčeného orgánu státní správy

Ostatní ministerstva

- Ministerstvo zemědělství (např. vodní hospodářství, les, myslivost, rybářství, ochrana zvířat proti týrání)
- Ministerstvo kultury (kulturní bohatství)
- Ministerstvo zdravotnictví (veřejné zdraví)
- Ministerstvo průmyslu a obchodu (těžba nerostů, energetika, ochrana spotřebitele)
- Ministerstvo pro místní rozvoj (ÚP + stavební řád)

Specializované ústřední kontrolní orgány státní správy

- ČIŽP (z. 282/1991 Sb.)
- ČOI (z. 64/1986 Sb.)

Pravomoci :

- Kontrolní
- Sankční
- Nápravná opatření

Kraj v samostatné a přenesené působnosti (z. 129/2000 Sb.)

Samostatná působnost (§§ 35, 36, 59)

- Komplexní územní rozvoj
- Koncepce ochrany a rozvoje zdravých životních podmínek
- Zákonodárna iniciativa
- (+ návrhy na zrušení podzákonných norem)
- Poskytování dotací z vlastních prostředků

Přenesená působnost (§ 29 a násl.)

- Rozhodování o právech fyzických a právnických osob dle zákona
- Vydávání nařízení kraje

Obec v samostatné a přenesené působnosti (z. 128/2000 Sb.)

Samostatná působnost
(§ 10, § 35)

Záležitosti obce a
občanů obce

- Veřejný pořádek
- Životní podmínky,
- Ochrana zeleně

srov. např. § 17 z.
185/2001Sb.)

Přenesená působnost
(§ 61 a násl.)

- Obecní úřady v
přenesené působnosti
(srov. např. § 76 z.
114/1992 Sb.)
- Pověřené obecní
úřady
- OÚ obcí s RP
(zbytková působnost)

Územní dozorové a inspekční orgány

- Orgány ochrany veřejného zdraví (KHS)
- Správy národních parků a CHKO (územní plány péče, návštěvní řády, správy NP právo hospodaření v lesích)
- Orgány stráže – pravomoc veřejného činitele (§ 89 odst. 9 trestního z.)
  - Lesní
  - Přírody
  - Myslivecká
  - Rybářská

Formy činnosti orgánů veřejné správy při ochraně ŽP

- Normativní správní akty (podzákonny předpis – např. vyhlášky ministerstev, nařízení, resp. usnesení vlády, vyhlášky či nařízení obce – např. vyhl. 159/2003, kterou se stanoví povrch. vody určené ke koupání)
- Individuální správní akty (např. § 70 ZOPK)
- Interní normativní akty (viz statut NPÚ)
- Propůjčení výkonu státní správy konkrétní fyzické osobě (funkce stráží)
- Dohody správněprávního charakteru (usnesení vlády č. 159/1993 Sb.)
- Faktické úkony s přímými právními důsledky (§§ 54, 89 ZOPK)
- Neprávní (organizační) formy činnosti (návštěvní řády jiných ZCHÚ než NP)

Účast veřejnosti při ochraně životního prostředí

- Aarhuská úmluva
- Zainteresovaná veřejnost
- Konzultativní účast
- Účast ve správním řízení
- Každý
- Vazba na ostatní subjekty

Praktický případ

- Ekologická stavba na vodním toku
- Právní úprava
- Kroky a priori (EIA příl. 1)
- Organizační zabezpečení (§ 108 VZ)
- Kompetenční spory – z. 2/1969 Sb.
- Veřejný zájem + ochrana přírody
- Ekonomické nástroje (§§ 96,97 VZ)
- Sankce (hl.XII. - § 116 a násl.)